

**Ελληνικός
Ερυθρός Σταυρός**

Αθήνα, 31 Μαΐου 2018

**ΕΚΘΕΣΗ-ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ
(Φεβρουάριος-Ιούνιος 2018)**

Οι τελευταίες εκλογές για ανάδειξη αιρετού Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό έλαβαν χώρα στις 15.1.2012. Έκτοτε διεκόπη η δημοκρατική καταστατική διαδοχή στην κορυφή του ιστορικού αυτού σωματείου με αποτέλεσμα να διοριστούν 10 προσωρινές διοικήσεις από τα ελληνικά δικαστήρια, την περίοδο Οκτωβρίου 2013 - Φεβρουαρίου 2018. Η ανωμαλία αυτή, στη διαδικασία ανάδειξης αιρετών διοικήσεων, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην εμπλοκή του Ε.Ε.Σ. σε περισσότερες από 36 δικαστικές υποθέσεις, με αποφάσεις που συχνά αντιφάσκουν μεταξύ τους. Καθώς οι διορισμένες διοικήσεις δεν έχουν το δικαίωμα να προβούν σε ουσιαστικές διοικητικές πράξεις, πλην της διενέργειας εκλογών, ο Ε.Ε.Σ. αδυνατεί μέχρι σήμερα να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό του σωματείου και να υιοθετήσει νέο σύγχρονο καταστατικό, που θα δίνει την ευχέρεια στην ευρύτερη κοινωνία να ενταχθεί στις τάξεις του. Τα τακτικά μέλη του Ε.Ε.Σ. σήμερα αριθμούν γύρω στις 3.500, ο ίδιος περίπου αριθμός με τα αντίστοιχα μέλη του Ερυθρού Σταυρού του κρατιδίου του Αγίου Μαρίνου, μια από τις μικρότερες

χώρες του κόσμου που εκτείνεται σε 61 τ.χλμ. και έχει πληθυσμό 33.000 κατοίκων. Οι περιορισμοί και οι δυσκολίες στην εγγραφή νέων μελών που θέτει το εν ισχύ καταστατικό –το οποίο χρονολογείται από το 1965– δεν επιτρέπουν, δυστυχώς, το επιβαλλόμενο άνοιγμα του Ε.Ε.Σ. στην ευρύτερη ελληνική κοινωνία.

Η κατάσταση αυτή οδήγησε την Διεθνή Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου (Δ.Ο.Ε.Σ.) να θέσει, τον Σεπτέμβριο του 2017, σε καθεστώς αναστολής τον Ε.Ε.Σ., το οποίο σύμφωνα με το καταστατικό της Δ.Ο.Ε.Σ. οδηγεί στην εκκίνηση της διαδικασίας για την τελική έξωσή του από την Ομοσπονδία, η οποία σημειωτέον αποτελείται από 191 εθνικά σωματεία. Η έξωση ενός εθνικού Ε.Σ. από την οικογένεια του διεθνούς κινήματος έχει ως επακόλουθο ακόμη και την απώλεια του εμβλήματος του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου. Σημειώνεται ότι κανένα μέλος της Ομοσπονδίας δεν έχει αποπεμφθεί μέχρι σήμερα από τη Δ.Ο.Ε.Σ. και μια τέτοια πρωτιά θα ήταν πραγματικά όχι απλώς ντροπή για τον Ε.Ε.Σ., ένα από τα ιδρυτικά ιστορικά μέλη της Ομοσπονδίας, αλλά και γενικότερα για την χώρα μας, η οποία αποτελεί λίκνο της Δημοκρατίας, με μακρά παράδοση στον εθελοντισμό, τις ανθρωπιστικές αξίες και την κοινωνική αλληλεγγύη. Το θέμα είναι τόσο σοβαρό που ώθησε την επίσημη Πολιτεία να παρέμβει. Σε εκείνη λοιπόν την επείγουσα συγκυρία, το φθινόπωρο του 2017, η ελληνική κυβέρνηση ενεπλάκη προκειμένου να αποφευχθεί η άμεση ενεργοποίηση του καθεστώτος αποπομπής αναλαμβάνοντας την δέσμευση έναντι της Διεθνούς Ομοσπονδίας να συνδράμει στον απεγκλωβισμό του Ε.Ε.Σ. από τα αδιέξοδα στα οποία είχε περιέλθει και στην υλοποίηση των υποχρεώσεων του έναντι της Δ.Ο.Ε.Σ.

Τις συνομιλίες αυτές στην Γενεύη διεξήγαγε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημόσιας Υγείας, κος Ιωάννης Μπασκόζος, εξουσιοδοτημένος και από το ελληνικό ΥΠΕΞ. Στο μεταξύ αναπτύχθηκε μια σχέση εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ του Γενικού Γραμματέα της Ομοσπονδίας κ. As Sy και των συνεργατών του και της ελληνικής πλευράς με αποτέλεσμα να μην υλοποιηθεί μέχρι σήμερα το καθεστώς αναστολής του Ε.Ε.Σ.

Στο μεταξύ με την απόφαση 440/2018 διορίστηκε από το Πρωτοδικείο Αθηνών η δέκατη κατά σειρά προσωρινή διοίκηση του Ερυθρού Σταυρού, βάσει της οποίας επιλέχτηκαν 21 επιφανή και καταξιωμένα μέλη της ευρύτερης ελληνικής κοινωνίας για να συγκροτήσουν το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο (Κ.Δ.Σ.). Η εντολή ήταν συγκεκριμένη. Καλούσε το νέο Κ.Δ.Σ. να λάβει όλα εκείνα τα αναγκαία μέτρα για την διενέργεια εκλογών στον Ε.Ε.Σ. εντός τετραμήνου, δηλαδή από το Φεβρουάριο έως τον Ιούνιο του 2018. Τα νομικά εργαλεία που έδωσε το δικαστήριο στην νέα διοίκηση ήταν επίσης συγκεκριμένα και καταγράφονται στο σκεπτικό της απόφασης 440/2018. Λαμβάνοντας υπόψη την μακρόχρονη διπλωματική μου σταδιοδρομία, την υπηρεσία μου στα Ηνωμένα Έθνη και στους λοιπούς Διεθνείς Οργανισμούς στην Γενεύη, την αγαστή συνεργασία μου με την Διεθνή Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου και τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, την κρίσιμη περίοδο 2013-2016, το νέο Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο με εξέλεξε πρόεδρο.

Βασιζόμενο στην πείρα του παρελθόντος και με γνώμονα το ρητό «το δις εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού», το νέο Κ.Δ.Σ. του Ε.Ε.Σ. αποφάσισε να προχωρήσει στην διοργάνωση των εκλογών εφαρμόζοντας, με θρησκευτική ευλάβεια, την ισχύουσα νομοθεσία και τους κανονισμούς. Προσπάθειες στο παρελθόν για υιοθέτηση τροποποιημένου καταστατικού και εγγραφή νέων μελών, όπως εκείνη του Απριλίου 2015, δεν τελεσφόρησαν, επειδή δρομολογήθηκαν από μη αιρετά και προσωρινά Διοικητικά Συμβούλια που διορίστηκαν με αποφάσεις δικαστηρίων. Ακόμη και η απόφαση 11215/2017 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ακυρώνει σημαντικά άρθρα του τροποποιημένου καταστατικού του 2015 που αφορούν τον τρόπο διενέργειας των αρχαιρεσιών στον Ε.Ε.Σ. Άλλωστε η απόφαση αυτή έχει ήδη προσβληθεί και εκκρεμεί η σχετική απόφαση στο Εφετείο Αθηνών με αποτέλεσμα το τροποποιημένο καταστατικό να τελεί υπό ασφαλιστικών μέτρων και να βρίσκεται σε αναστολή.

Επιπλέον η απόφαση 440/2018, με την οποία διορίστηκε η παρούσα διοίκηση αναφέρεται σε συγκεκριμένες πρακτικές του παρελθόντος και καταγράφει ενέργειες προς αποφυγή. Δίνει ως παράδειγμα την προηγούμενη διοίκηση που «κατά το διάστημα τεσσάρων ετών» δεν κατάφερε να εκπληρώσει την εντολή της, δηλαδή την διενέργεια εκλογών, και επισημαίνει μεταξύ άλλων ότι αυτή: *«δεν περιορίστηκε στις αρμοδιότητες που καθόρισαν οι αποφάσεις, αλλά προέβη σε ενέργειες που ανήκουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης και της τακτικής Διοίκησης του Σωματείου. Συγκεκριμένα προέβη σε αλλαγές διοικητικών συμβουλίων περιφερειακών τμημάτων του ΕΕΣ, σε τοποθέτηση νέων μελών και προέδρων των τμημάτων αυτών, σε μετακινήσεις προσωπικού... Επίσης κατά παράβαση του νόμου, του καταστατικού του Σωματείου και των πιο πάνω αποφάσεων, που καθόρισαν τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες της, η (προηγούμενη) προσωρινή διοίκηση προέβη στην διαγραφή 1.000 περίπου μελών και στην εγγραφή 8.000-10.000 νέων μελών»*. Τέλος η ίδια απόφαση (440/2018) δεν παραλείπει να αναφέρει ότι *«η (προηγούμενη) προσωρινή διοίκηση όφειλε να προκηρύξει τη διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη τακτικής διοίκησης του Σωματείου, βάσει του παλαιού ισχύοντος καταστατικού...»*.

Συνεπώς το νυν Κ.Δ.Σ. δεν δύναται να αγνοήσει τα όσα αναφέρει η απόφαση με την οποία έλαβε την εντολή προκηρύσσοντας αρχαιρεσίες με το εν αναστολή καταστατικό του 2015. Ούτε μπορεί να διενεργήσει τις εκλογές με τοπικά περιφερειακά διοικητικά συμβούλια που είχαν τοποθετηθεί παρατύπως από την προηγούμενη προσωρινή διοίκηση αντικαθιστώντας εκείνα που είχαν, στο παρελθόν, διοριστεί από αιρετά Κ.Δ.Σ., όπως άλλωστε προβλέπει το εν ισχύ καταστατικό. Τέτοιες ενέργειες θα ήταν επιπόλαιες, αφού θα οδηγούσαν για μια ακόμη φορά, νομοτελειακά, σε νέες ενστάσεις, δικαστικές περιπέτειες, ακύρωση εκλογικής διαδικασίας και ενεργοποίηση της αποπομπής από τη Δ.Ο.Ε.Σ. Καθώς δεν υφίσταται σήμερα νέο ή αναθεωρημένο καταστατικό, το Κ.Δ.Σ. αποφάσισε όπως οι επερχόμενες αρχαιρεσίες να διεξαχθούν με το μόνο εν ισχύ καταστατικό του Ε.Ε.Σ., εκείνο του 1965.

Ασφαλώς και το καταστατικό αυτό είναι πεπαλαιωμένο, αναχρονιστικό και περιοριστικό. Ασφαλώς και πρέπει να αναθεωρηθεί και να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις οδηγίες της Δ.Ο.Ε.Σ. Εν τούτοις παραμένει το γεγονός ότι η μόνη διοίκηση που νομιμοποιείται να προβεί στις απαραίτητες μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες και ενέργειες για τον εκσυγχρονισμό του καταστατικού είναι εκείνη που θα προέλθει από δημοκρατικές διαδικασίες και σαφώς όχι κάποιο διορισμένο διοικητικό συμβούλιο.

Αντιμέτωποι με την αδιέξοδη και εν πολλοίς αντιφατική αυτή κατάσταση καταστρώσαμε ένα λεπτομερή οδικό χάρτη που φιλοδοξούμε ότι θα βγάλει το σωματείο από το τέλμα και την αβεβαιότητα. Ο οδικός αυτός χάρτης περιλαμβάνει τέσσερα συγκεκριμένα, αλληλένδετα και κομβικά στάδια που αποτελούν το σχέδιο δράσης της περιόδου Ιουνίου - Οκτωβρίου 2018:

Α. Εκλογές για την ανάδειξη αιρετού Κ.Δ.Σ. στις 3 Ιουνίου, αναγκαστικά με το εν ισχύ καταστατικό του 1965 και με τη συμμετοχή των 3.500 παλαιών, εγγεγραμμένων πριν το 2013, μελών.

Β. Συγκρότηση αιρετής πλέον Διοίκησης, η οποία όμως θα έχει μεταβατικό χαρακτήρα και συγκεκριμένη αποστολή –την υιοθέτηση νέου σύγχρονου Καταστατικού που θα συνάδει με τις προδιαγραφές της Διεθνούς Ομοσπονδίας. Κατάλληλου δηλαδή για τις ανάγκες και προσδοκίες της ελληνικής κοινωνίας του 21^{ου} αιώνα. Αμέσως μετά το νέο καταστατικό θα τεθεί σε ψηφοφορία στην Γενική Συνέλευση προκειμένου να λάβει τη δέουσα νομιμοποίηση. Με τον τρόπο αυτό θα αντικατασταθεί το καταστατικό του 1965 από ένα νέο, πιο σύγχρονο και δημοκρατικό.

Γ. Εκστρατεία με στόχο την προσέλκυση νέων μελών και την διεύρυνση της βάσης των μελών του Ε.Ε.Σ. με την υιοθέτηση ενός ανοικτού συστήματος εγγραφής. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή επίσης η αυτοδίκαιη ένταξη ως τακτικά μέλη των εκατοντάδων εθελοντών του ερυθροσταυρικού κινήματος της Ελλάδος, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων δεν έχει σήμερα, τυπικά και από κυρίως από νομικής άποψης, το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στον οργανισμό στον οποίο για τόσα πολλά χρόνια προσφέρουν πολύτιμο έργο συνιστώντας τη ραχοκοκαλιά του Ε.Ε.Σ.

Δ. Την διενέργεια νέων εκλογών, εντός του μηνός Οκτωβρίου 2018, με διευρυμένη δημοκρατική βάση που θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες της ευρύτερης ελληνικής κοινωνίας αλλά και στους εθελοντές του κινήματος. Μόνο με τον τρόπο αυτό θα αποκτήσει νομιμοποίηση το Διοικητικό Συμβούλιο και κύρος η Γενική Συνέλευση του Ε.Ε.Σ. Μόνο με τον τρόπο αυτό θα αποκατασταθεί η δημοκρατική ομαλότητα στον Ε.Ε.Σ.

Η Δ.Ο.Ε.Σ. καλωσόρισε τον οδικό αυτό χάρτη που πρότεινε η σημερινή προσωρινή διοίκηση κρίνοντας το εν λόγω σχέδιο δράσης ως «σοβαρό και ρεαλιστικό». Επιπλέον, σε επιστολή του προς τα μέλη του Ε.Ε.Σ. (16.5.2018), ο πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Συλλόγων

Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου κος Francesco Rocca δήλωσε ότι επιτέλους «με μεγάλη χαρά βλέπουμε φως στο βάθος του τούνελ». Αλλά και η Επιτροπή Συμμόρφωσης και Διαμεσολάβησης της Δ.Ο.Ε.Σ., εξουσιοδοτημένη με την παρακολούθηση της κατάστασης του Ε.Ε.Σ., και με την οποία το νυν Κ.Δ.Σ. διατηρεί μια εποικοδομητική σχέση συνεργασίας, έχει εγκρίνει τον οδικό μας χάρτη. Εναπόκειται λοιπόν στην αιρετή διοίκηση που θα αναδειχθεί από τις αρχαιρεσίες της 3ης Ιουνίου να λάβει την σκυτάλη, να υλοποιήσει τον οδικό χάρτη και να προχωρήσει με τα επόμενα τρία βήματα του σχεδίου δράσης προκειμένου να αποφευχθεί η διεθνής απομόνωση του Ε.Ε.Σ. και οι συνακόλουθες περιπέτειές του εντός της Ελλάδος και έναντι της ελληνικής κοινής γνώμης και των εργαζομένων σε αυτόν. Μας δίδεται λοιπόν η ευχέρεια να γυρίσουμε σελίδα στον Ε.Ε.Σ., να εκσυγχρονίσουμε το εθνικό μας σωματείο και να τηρήσουμε την ηθική μας δέσμευση να ανοίξουμε τον αρχαιότερο ανθρωπιστικό οργανισμό της χώρας στην ελληνική κοινωνία και στον ελληνικό λαό.

Παρά το γεγονός ότι το νυν Κ.Δ.Σ. κατηγορήθηκε πολλάκις, άλλοτε για αδράνεια και άλλοτε για κρυφή ατζέντα, θεωρώ ότι αφήνει ένα σπουδαίο έργο καθώς εντός τεσσάρων μηνών κατάφερε να προκηρύξει αρχαιρεσίες, κάτι που δεν επιτεύχθηκε τα τελευταία τέσσερα και πλέον χρόνια. Οι αρχαιρεσίες θα πραγματοποιηθούν την Κυριακή 3 Ιουνίου και παρατηρητές από την Διεθνή Ομοσπονδία, με επικεφαλής τον Simon Missiri, περιφερειακό διευθυντή της Δ.Ο.Ε.Σ., και από την Διεθνή Επιτροπή Ερυθρού Σταυρού θα παρακολουθήσουν την εκλογική διαδικασία. Οι 37 υποψήφιοι έχουν πλήρη συνείδηση της κρισιμότητας των εκλογών αυτών για το μέλλον του Ε.Ε.Σ. Έχουν ενημερωθεί για τον μεταβατικό χαρακτήρα της επόμενης διοίκησης, της πρώτης αιρετής διοίκησης μετά από πέντε σχεδόν χρόνια, η οποία έχει τα νομικά εργαλεία και το ηθικό κύρος να προβεί στις δέουσες ενέργειες που θα δρομολογήσουν τον εκσυγχρονισμό, την ευρύτερη κοινωνική αντιπροσωπευτικότητα, την εμβάθυνση των δημοκρατικών πρακτικών και την αντιμετώπιση των πολλαπλών διοικητικών και οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το ιστορικό αυτό εθνικό μας σωματείο.

Οι εκλογές της 3^{ης} Ιουνίου συνιστούν την εγγύηση για τις καλύτερες ημέρες που έρχονται για τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό.

Αλέξανδρος Αλεξανδρής

Πρόεδρος του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού